

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) חשי"ט-1959

כפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ר"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

מעוררת

חיה אביגדור

ע"י ב"כ עו"ד גינזבורג

נגד

משיב

משהב"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

ע"י ב"כ עו"ד וולף

החלטה

- 1
- 2 הערעור הנדון הוגש על החלטת קצין תגמולים מיום 18.8.05 לפיה נדחתה תביעת אשת המנוח
- 3 שמואל אביגדור ז"ל (להלן: "המנוח") לקבלת תגמולים וטרואקטיביים החל מפילתו של המנוח
- 4 בשבי ונקבע כי התגמולים ישולמו למנוח מיום 17.6.02.
- 5 1. המנוח יליד 1929, ישב בשבי המצרי בין השנים 1948-1949, המנוח הלך לעולמו ביום
- 6 15.8.04.
- 7 2. המנוח הגיש תביעה למשיב ביום 12.6.03 להכרה לפי חוק הנכים בגין מחלת עצבים/תסמונת
- 8 פוסט טראומטית בשל נפילתו בשבי המצרי.
- 9 3. ביום 28.4.04 הכיר המשיב בפגימה הנפשית של PTSD כקשורה לנפילתו של המערער
- 10 בשבי, וזאת בהתבסס על תוות דעתו של ד"ר דן שרון מיום 9.4.04 אשר קבע כי המנוח סובל
- 11 מתסמונת פוסט טראומטית. בהחלטת המשיב מיום 18.7.04 נקבע כי שיעור נכותו של התובע
- 12 עומד על 10% ונקבע כי הוא זכאי לתגמולים מיום 17.6.03.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) חשי"ט-1959

בפני כבוד השופטת עינת רביד, י"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ר"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהכ"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

- 1 4. המנוח הלך לעולמו ביום 15.8.04. תביעת המשפחה להכרה בקשר בין מותו של המנוח
- 2 לנכותו הנפשית נדחתה על ידי המשיב בהחלטה מיום 23.12.04, זאת בהתבסס על חו"ד
- 3 הרפואית של ד"ר א. גילון מיום 12.12.04.
- 4 5. ביום 2.4.05 פנתה ב"כ המערערת למשיב בבקשה לעיון חוזר בהחלטתו מיום 18.7.04 וציינה
- 5 כי היות ולפי המסמכים הרלוונטיים נכותו הנפשית של המנוח פרצה מייד כאשר חזר מהשבי
- 6 וכתוצאה ממנו, הרי שיש לקבוע כי הוא זכאי לתגמולים רטרואקטיביים מיום חזרתו מהשבי.
- 7 6. המשיב בהחלטתו מיום 18.8.05, היא ההחלטה מושא הערעור, קבע כי במקרה הנדון לא
- 8 התקיימו התנאים להחלת סעיף 18(ו) לחוק הנכים, לענין תגמולים רטרואקטיביים. עוד ציין
- 9 המשיב בהחלטה זאת, כי מבדיקה חוזרת הוחלט לראות כתביעתו הנוספת של המנוח מיום
- 10 17.6.03 כפניה לעיון נוסף ולהחיל את הוראות סעיף 35(א) לחוק ולקבוע את מועד זכאותו
- 11 שנה רטרואקטיבית מפנייתו דהיינו מיום 17.6.02.
- 12 7. המערערת הגישה חוות דעת מטעמה של ד"ר הלל מה נעים מיום 25.6.07, אשר נערכה לאתר
- 13 פטירתו של המנוח, ועל בסיס שיחות ומסמכים שנמסרו על ידי ילדיו של המנוח. בחוות דעתו
- 14 קבע ד"ר מה נעים כי התסמונת הפוסט טראומטית הופיעה אצל המנוח כבר בשנת 1949, וכי
- 15 בשל כך נפגע תפקודו במישור האישי, הבינאישי והתעסוקתי באופן קשה.
- 16 8. המשיב העביר את תוות דעתו של ד"ר מה נעים לעיון מומחה מטעמו פרופ' מסטר, אשר הגיש
- 17 חוות דעת מיום 20.8.07. בשל התייחסות עובדתית שגויה ביחס לנסיבות השבי של המנוח,
- 18 שנפלה בחוות דעתו של פרופ' מסטר הודיע המשיב בדיון מיום 12.1.08 כי לא יעשה שימוש
- 19 בחוות דעת זאת. המשיב לא הגיש חוות דעת נוספת תחת חוות דעתו של פרופ' מסטר.
- 20 9. במקביל לערעור הנדון הגישה המערערת ערעור נוסף במסגרת ר"ע 439/08. במסגרת ערעור
- 21 זה תקפה המערערת מסמך של קצין תגמולים משנת 2008 אשר קבע כי ההכרה במנוח הייתה
- 22 בגין תסמונת פוסט טראומטית וכי אין להוציא החלטה חדשה בעניינו. במסגרת ערעור זה
- 23 קבעה הוועדה כי החלטת המשיב משנת 2004 אשר הכירה במנוח התייחסה לתסמונת פוסט

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

כפני כבוד השופטת עינת רביד, י"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ר"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

- 1 טראומטית בלבד. על כן ככל שהמנוח רצה לערער על כך היה עליו לעשות כן במועדים
- 2 הקבועים בחוק. עוד נקבע כי החלטת המשיב משנת 2008 אינה משנה את היקף הנכויות בהם
- 3 הוכר המנוח, לפיכך אין בה שינוי מההחלטה משנת 2004, ואין לאפשר למערערת להגיש
- 4 ערעור על החלטה זאת. על החלטת הוועדה בחיק 439/08 הגישה המערערת ערעור לבית
- 5 המשפט המחוזי ע"א 49407-05-11 במסגרתו הוצע כי המערערת תמצה ההליכים במסגרת
- 6 הערעור הנדון וההליכים בוועדות הרפואיות טרם הכרעה בערעור במחוזי.

טענות המערערת

- 8 10. לטענת המערערת במקרה הנדון מתקיימים התנאים לתחולתו של סעיף 18(ו) לחוק. שכן הוכח
- 9 כי המנוח לא הגיש התביעות להכרת זכות בשנות החמישים אלא משפחתו (דודתו המנוחה
- 10 זפירה והוריו המנוחים) ועל כן יש לראותו כמי שלא הגיש תביעה למשיב. לעניין זה טוענת
- 11 המערערת כי יש להפנות להודעת המשיב, אשר יש לראות בה הודאת בעל דין, כי המנוח
- 12 אושפז בשנת 1955 בבית חולים לחולי נפש. המערערת מפנה למסמך רפואי של אשפוז המנוח
- 13 בבית חולים לחולי נפש בנס ציונה בין התאריכים 28.8.55 - 13.11.55 שם מסר המנוח כי נפל
- 14 בשבי והיה שבוי במשך 10 חודשים, אך אין התייחסות בסיכום המחלה לנסיון לברר מה עבר
- 15 עליו בשבי.
- 16 11. בנוסף מפנה המערערת למכתבים משנת 1959 מבית חולים לחולי נפש, אשר יועד לאגף
- 17 השיקום בו צוין מצבו הנפשי של המנוח. עוד הפנתה המערערת למכתב אגף השיקום מיום
- 18 28.7.59 בו צוין כי מחלות האסטמה והעצבים לא נגרמו ולא החמירו כתוצאה מהשירות
- 19 והמדובר על בעיות קונסטיטוציונאליות.
- 20 12. לטענת המערערת היות והוכח כי המנוח לא הגיש התביעות להכרת נכות עקב מצבו הנפשי וכי
- 21 היה מאושפז בבית חולים לחולי נפש ואובחן כחולה בנפשו ושעה שהוועדות הרפואיות קבעו
- 22 כי נכותו הנפשית גבוהה, אולם ייחסו את רובה לסכיזופרניה, החלטה אשר הוגש עליה ערעור
- 23 שהתקבל, הרי שהוכחו במלואם תנאי סעיף 18(ו) ועל כן חלה על המשיב החובה לשלם למנוח
- 24 התגמולים החל מיום שביו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

בפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ר"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

13. עוד טענה המערערת כי אין לקבל את טענת השיב כי המנוח הצליח לעבוד דבר המלמד
14. לשיטתו על כך שהמנוח לא סבל מנכות נפשית חמורה. לעניין זה טענה המערערת כי המנוח
15. עבד בעבודות דחק. לעניין זה הפנתה המערערת לחוות דעתו של ד"ר שרון בה צוין כי אין
16. קשר בין מצב נפשי ליכולת לעבוד. לעניין זה הוסיפה המערערת כי המנוח הפך ממניח
17. מוזאיקה מיומן לפועל נקיון, שעבד רוב שנותיו בקולנוע אסתר.
18. עוד טוענת המערערת כי הוועדות הרפואיות מטעם המשיב קבעו כי נכותו הנפשית של המנוח
19. גבוהה בהרבה מהנכות בשיעור 10% בלבד בגין PTSD, שנקבעה לו על ידי הוועדה
20. המחוזית, אך הן טענו כי יתרת הנכות הנפשית אינה קשורה לנכות המוכרת אלא לסכיזופרניה
21. ממנה סבל התובע לטענתן. אף קביעות הוועדות הרפואיות הן לטענת המערערת הודאת בעל
22. דין באשר למצבו הנפשי הקשה של המנוח.
23. לחמיכה בטענות המערערת לעניין מצבו הנפשי של המנוח הוגשו תצהיריהם של בניו, יצחק
24. ושרון אביגדור, וכן חוות דעתו הרפואית של ד"ר הלל מה נעים. בנוסף הסתמכה המערערת על
25. חוות דעתו של ד"ר דן שרון אשר הוגשה מטעם המשיב. לטענת המערערת חוות דעתו של ד"ר
26. דן שרון מהווה הודאת בעל דין מטעם המשיב לגבי העובדה כי המנוח סבל מהפרעה פוסט
27. טראומטית קשה וניכרת כתוצאה משביו המלווה בסימפטומים קשים.

טענות המשיב

16. לטענת המשיב יש לדחות הערעור על הסף שכן המערערת לא הייתה זכאית להגשת תביעה
17. חדשה להכרת זכויות לפי חוק הנכים. תביעתה לקבלת תגמולים רטרואקטיביים למועד
18. הנפילה בשבי היא תביעה חדשה שהמנוח לא העלה בחייו. לטענת המשיב אין המדובר בהליך
19. שהמנוח החל עוד בחייו אלא בתביעה חדשה שנולדה לאחר פטירתו. לטענת המשיב בהתאם
20. לסעיפים 30 ו-39 לחוק הנכים היות והמנוח לא הגיש ערעור על החלטת קצין תגמולים
21. לעניין התגמולים הרי שלא מדובר בכספים שהגיעו לו בשעת מותו והמערערת אינה זכאית
22. לתבוע את שהמנוח לא תבע בחייו. המשיב הפנה לפסיקה לפיה אין לאפשר ליורשים להגיש
- 23.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

בפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ר"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהכ"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

- 1 בקשה להכרה בזכות לפי חוק הנכים של קרובם שנפטר אלא רק להמשיך בהליך שנקט המנוח
- 2 בחייו.
- 3 17. לטענת המשיב המנוח לא טען בחייו לזכותו להכרה רטרואקטיבית. המנוח נפטר ביום
- 4 15.8.04 מבלי לעורר כל השגה בנוגע לסוגיה זאת ולפיכך לא מדובר בהליך שהמנוח יזם
- 5 ושאותו זכאים היוורשים להמשיך אלא בהליך חדש המתייחס לטענה חדשה אשר אין
- 6 המערערת זכאית להמשיך בו.
- 7 18. עוד טוען המשיב כי יש לדחות את הניסיון להציג את ההתכתבות המאוחרת שהפנתה אליו
- 8 המערערת כשנה לאחר פטירת המנוח, בה היא מבקשת הענקה רטרואקטיבית של תגמולים,
- 9 כתביעה חדשה. כמו כן טוען המשיב כי אין מקום לראות בהחלטתו מיום 18.8.05 כהחלטה
- 10 עליה ניתן לערער בדין וכי יש להחיל במקרה הנוכחי את החלטת הוועדה בתיק 439/08.
- 11 19. לגופו של עניין טוען המשיב כי אין מקום להחיל במקרה זה את סעיף 18 (ו) לחוק הנכים.
- 12 לטענת המשיב המערער הגיש למשיב שתי תביעות להכרה בזכות, האחת משנת 1959 והשניה
- 13 משנת 1966, וזאת בגין פגימה נפשית ואסטמה, במסגרתן טען לקשר בין השכי לבין מחלותיו.
- 14 כמו כן טען המשיב כי המנוח אף ניהל ערר על ההחלטה לדחות תביעתו והוועדה בתיק ע"נ
- 15 2346/59 דחתה תביעתו בהחלטה מיום 5.10.59 אשר קבעה כי המחלות לא אירעו ולא
- 16 החמירו עקב השירות.
- 17 20. על כן אין מקום להענקת זכויות רטרואקטיביות שכן אין המדובר בנכה שלא הגיש תביעה
- 18 במועדים הקבועים בחוק אלא בנכה שהגיש תביעה ותביעתו נדחתה. לעניין זה טען המשיב כי
- 19 עצם העובדה כי המנוח הגיש תביעה, מסר עדות הגיש ערר התייצב לדיון וניהל אותו בעצמו
- 20 מלמדת כי המנוח יכול היה לדאוג לענייניו.
- 21 21. לטענת המשיב לא ניתן להיענות לדרישה להענקת זכויות רטרואקטיביות, שכן תביעתו של
- 22 המנוח משנת 2003 היא תביעה לדיון חוזר ואין המדובר בתביעה שהוגשה לראשונה באיחור
- 23 של שנים שאז נבחנת השאלה האם העיכוב נבע בשל מצבו הנפשי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

כפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ר"ע 818-05 תיה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

- 1 22. לטענת המשיב בהתאם לעקרון חוקיות המנהל לא הייתה כל הצדקה מהותית ואף אסור היה
- 2 למשיב לקבל החלטה חדשה בנוגע להענקה רטרואקטיבית של תגמולים, וכי לו קיבל החלטה
- 3 להעניק תגמולים אלו, הייתה החלטה זאת נגועה בחריגה מהוראות החוק המבטלת את
- 4 המעשה המנהלי. לטענת המשיב במקרה הנדון אין החלטת המשיב מזכה את המערערת בזכות
- 5 ערעור ותשובתו של המשיב היא החלטה המצויה במתחם הסבירות ואינה מצדיקה התערבות.
- 6 23. עוד טוען המשיב כי מעבר לעובדה כי לא ניתן לעשות שימוש בסעיף 18(ו) במקרה הנדון
- 7 וזאת לאור הליכים קודמים בהם נקט המנוח בשנים 59 ו-66 הרי שהוכח מהמסמכים שהונחו
- 8 בפני הוועדה כי המנוח למרות בעיותיו הבריאותיות והנפשיות היה מסוגל ואף ניהל את
- 9 עניניו לאורך השנים.
- 10 24. לטענת המשיב אין בחוות דעתו של ד"ר מה נעים או בחוות דעתו של ד"ר שרון כדי להוות
- 11 בסיס משפטי להחלה רטרואקטיבית של תגמולים לפי סעיף 18(ו) לחוק הנכים שכן אין
- 12 המדובר בנכה שלא הגיש תביעה. כמו כן טוען המשיב כי חוות דעת אלו יכולות לשמש
- 13 בוועדות הרפואיות אך אין בהן להוכיח כי המנוח לא יכול היה לדאוג לאינטרסים שלו.
- 14 25. עוד טוען המשיב כי הסתמכותו על חוות דעתו של ד"ר שרון בשלב בחינת התביעה שהגיש
- 15 המנוח בשנת 2003 להכרה בפגימה הנפשית אינה הופכת להודאת בעל דין, וכי אם לדעתו
- 16 חוות דעת זאת אינה תואמת הנסיבות במקרה הנדון לעניין מסוגלות לנקוט בהליכים משפטיים
- 17 הוא יכול להסתייג ממנה אם ירצה.
- 18 26. לטענת המשיב הטענה כי הוריו של המנוח ודודתו הם שהגישו התביעות בשמו הן טענות אשר
- 19 אינן ניתנת לאימות ועומדות בסתירה למסמכים. כמו כן טוען המשיב כי במקרה הנדון אין
- 20 מחלוקת כי הוגשה תביעה ועל כן מקרה זה שונה ממקרים אחרים בהם לא הוגשה תביעה
- 21 כלל.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

בפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ר"ע 818-05 חיזה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

- 1 27. בדיוני ההוכחות שהתקיימו בתיק נחקרו העדים יצחק ושרון אביגדור וכן המומחים ד"ר מה
2 נעים וד"ר שרון. נציין כי בשל טעות צוין כי חקירתו של ד"ר שרון נעשתה בתיק ר"ע 439/08
3 במקום בתיק שבכותרת.
4
5

דין והכרעה

טענת הסף של המשיב

- 6
7 28. בסיכומיו טען המשיב כאמור כי יש לסלק את הערעור על הסף היות והחלטתו מיום 18.8.05
8 אינה החלטה עליה יכולה המערערת לערער, וכי המדובר בהליכים, אשר לא ננקטו על ידי
9 המנוח בחייו, ועל כן אין המערערת יכולה לפתוח בהליכים שלא החלו בחייו של המנוח.
10 29. בסיכומי התגובה מטעמה טענה המערערת, כי יש לדחות טענה זאת של המשיב אשר כלל לא
11 הועלתה בהחלטה לדחיית התביעה.
12 30. לגופו של עניין טענה המערערת, כי לא ברורה טענת המשיב שהיה על המנוח להעלות
13 טענותיו בחייו, שכן, לטענתה, נפטר ביום 15.8.04 זמן קצר לאחר שנבדק על ידי הוועדה
14 הרפואית המחוזית. לטענת המערערת, החלטת המשיב היא מיום 18.7.04 והמנוח היה על
15 ערש דווי שעה שהחלטת המשיב הוצאה תחת ידו ואם לא די בכך הרי שאין בה מילה על
16 תשלומים רטרואקטיביים.
17 31. לטענת המערערת החלטת המשיב ניתנה פחות משלושים יום טרם מותו של המנוח ובהחלטה
18 זאת המשיב לא התייחס לרטרואקטיביות. על כן המדובר בהליך בו החל המנוח בחייו ושטרם
19 הסתיים, כאשר החלטתו של המשיב, שהתייחסה ספציפית לרטרואקטיביות, היא המשך
20 ההליך בו נקט המנוח בחייו, שהרי ההליך לא בשל טרם קבלת החלטה בעניין זה.
21 32. לאחר עיון בטענות הצדדים אנו קובעים כי דין טענת הסף של המשיב להידחות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

בפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ר"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

- 1 33. במקרה הנדון ומעיון בכתב התשובה שהגיש המשיב בתיק עולה, כי המשיב לא העלה כל
- 2 טענה לפיה ההחלטה עליה התנהל כל הערעור הנדון היא החלטה שלא ניתן לערער עליה. ככל
- 3 שרצה המשיב להעלות טענה זאת היה עליו לעשות כן במסגרת כתב התשובה מטעמו ולא
- 4 להותירה לשלב הסיכומים בתיק.
- 5 34. יתרה מהאמור אנו סבורים כי גם לגופו של עניין המדובר בהחלטה של קצין תגמולים, עליה
- 6 ניתן לערער.
- 7 35. בהחלטה מיום 18.8.05 ציין המשיב כי אין להחיל את סעיף 18(ו), אבל ציין כי הוא רואה
- 8 בתביעתו של המנוח כפניה לעיון נוסף וקבע את זכאותו רטרואקטיבית שנה קודם פנייתו ליום
- 9 17.6.02. בהחלטה זאת התייחס המשיב לגופן של טענות שהועלו על ידי המערערת, ואף קבע,
- 10 כי בנסיבות העניין יש לשלם למנוח תגמולים שנה רטרואקטיבית, משמע המשיב סבר כי יש
- 11 סמכות במקרה הנדון לדון בתביעתה של המערערת ואף קיבל תביעתה באופן ששינה
- 12 מהחלטתו מיום 18.7.04.
- 13 36. לאור האמור אנו דוחים את טענת הסף של המשיב וקובעים כי ההחלטה מיום 18.8.05 היא
- 14 החלטה של קצין תגמולים שניתן לערער עליה.
- 15 התביעה לתגמולים רטרואקטיביים לפי סעיף 18(ו)
- 16 37. המחלוקת היא בשאלת מסוגלותו הנפשית של המנוח לטפל בענייניו ולהגיש תביעה למשיב,
- 17 ובשאלת תחולתו של סעיף 18(ו) על המקרה הנדון בו הוגשו בעבר תביעות על ידי המנוח
- 18 לקצין תגמולים, תביעות אשר נדחו.
- 19 38. טענת המשיב כי היות ומדובר בתביעה לעיון חוזר אין מקום להחיל את סעיף 18(ו) לעניין
- 20 הענקת זכויות רטרואקטיביות - דינה להידחות. בהתאם להחלטת הוועדה בו"ע (שלום ת"א)
- 21 734/05 משה אפרים נ' קצין התגמולים (30.1.07), על קצין התגמולים לבחון במסגרת
- 22 תביעתו של נכה לקבלת תגמולים רטרואקטיביים את מצבו הנפשי של הנכה על פי סעיף 18
- 23 (ו) לחוק, למרות שהוכר במסגרת סעיף 35 לחוק. יש לפרש את חוקי הנכים פרשנות ליברלית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

בפני כבוד השופטת עינת רביד, יד"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ו"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

- 1 בהיותם חוקים סוציאליים, אשר מטרתם לסייע לנכים, אשר נפגעו במסגרת שירותם הצבאי.
- 2 כאשר המניעה לפנות למשיב במהלך אותם שנים עם ראיות חדשות, נבעה מנכות שנגרמה
- 3 לנכה עקב השירות, במקרה כזה, הרי שבוודאי יש הצדקה ערכית למתן תגמולים
- 4 רטרואקטיביים למרות האמור בסעיף 35 (ב) לחוק. על כן אנו קובעים כי אין מניעה לתבוע
- 5 תגמולים רטרואקטיביים גם בתביעה לעיון תחר.
- 6 39. על אף האמור ובשים לב כי במקרה הנדון הוגשו תביעות על ידי המנוח (כאשר לטענת
- 7 המערערת התביעות הוגשו על ידי בני משפחתו של המנוח, ולא על ידי המנוח עצמו), וניתנה
- 8 החלטה של קצין תגמולים הדוחה את התביעה מהנימוק כי המחלה לא אירעה או החמירה
- 9 כתוצאה מהשירות, וזאת על בסיס המידע הרפואי שהיה קיים בשעתו, הרי שאין מקום
- 10 להתערבותו בהחלטות קודמות שניתנו על ידי קצין תגמולים וועדות קודמות, לרבות ערכאת
- 11 הערעור, ותביעתו של המנוח תבחן החל משנת 1967 (החלטה אחרונה בעניינו של המנוח
- 12 ניתנה בנובמבר 1966). לעניין זה ראו החלטת בית המשפט העליון בעניין רע"א 4302/14
- 13 יוסף אברהם נ' קצין תגמולים (12.8.14) שם קבע בית המשפט כי "אי-ההכרה בתשלום
- 14 רטרואקטיבי של תגמולים תחול גם במצבים של החלטה המבוססת על טעות תמורה ואף
- 15 נפשעת", כאשר במקרה הנדון אי ההכרה נעשתה בשל הידע הרפואי דאו, כי קשר סיבתי בין
- 16 מצבו הנפשי של המנוח לנפילתו בשבי.
- 17 40. הסעיפים הרלוונטיים לדין בענייננו הם סעיפים 18(א) ו-18(ו) לחוק הנכים. סעיף 18(א)
- 18 קובע את הכלל לעניין תשלום תגמולים לנכה כדלקמן :
- 19 "תגמולים המגיעים לנכה ישולמו מיום שחרורו של הנכה משירותו הצבאי,
- 20 שבזמנו אירע המקרה שגרם לנכותו - אם הגיש תביעה לתשלומים אלה תוך
- 21 שנה אחת מיום שחרורו; בכל מקרה אחר - מיום הגשת התביעה, זולת אם
- 22 קבעה לכך הועדה הרפואית תאריך מאוחר יותר".
- 23 סעיף 18(ו) לחוק מהווה חריג לכלל בעניין תשלום תגמולים וכך הוא קובע :

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

בפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ר"ע 818-05 תיה אביגדור נ' משהכ"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

- 1 "לנכה שמחמת מחלת נפש או ליקרי בשכלו לא הגיש תביעה לתגמולים אלא
2 בעבור הזמן הקבוע בסעיף קטן (א) ולאחר שנתמנה לו אפוטרופוס - ישולמו
3 התגמולים החל מיום שחרורו של הנכה משירותו הצבאי אם הגיש
4 האפוטרופוס את התביעה תוך שנה מיום שנתמנה; בכל מקרה אחר ישולמו
5 התגמולים מיום שהגיש האפוטרופוס את התביעה, אולם רשאי קצין
6 התגמולים להורות שהתגמולים ישולמו ממועד מוקדם יותר ובלבד שלא יקדם
7 למועד השחרור".
- 8 41. השאלה העומדת להכרעה במקרה הנדון היא, האם מתקיימות במקרה זה נסיבות המאפשרות
9 להקדים את מועד ההכרה בנכות על יסוד סעיף 18(ו) לחוק. לצורך בדיקת שאלה זו על
10 המערערת מוטלת התובה להוכיח כי המנוח סבל ממחלת נפש במועד הרלוונטי וכי בשל
11 המחלה נבצר ממנו להגיש תביעה לקצין התגמולים.
- 12 42. המערערת הגישה כאמור את חוות דעתו של ד"ר מה נעים וכן תצהירים של בניו של המנוח
13 שרון אביגדור (להלן: "שרון") ויצחק אביגדור (להלן: "יצחק") כמו כן הסתמכה המערערת
14 על חוות דעתו של ד"ר שרון. מטעם המשיב לא הוגשה תוות דעת נוספת במקום חוות דעתו
15 של פרופ' מסטר.
- 16 43. בהתאם לפסיקה המבחן אותו יש להחיל הוא האם המדובר בנכה שמחמת מחלת נפש ממנה
17 הוא סובל נבצר ממנו להגיש תביעה להכרה בנכותו (לעניין זה ראו פסקי הדין בעניין רע"א
18 7588/01 פלוני נ' קצין תגמולים, פ"ד נ"ז (1) 45, ורע"א 10686/05 קצין תגמולים נ' מור
19 יוסף (14.3.06).
- 20 44. מהמסמכים הרפואיים שהונחו בפנינו (ראו נספח ב' לתצהירי המערערת) עולה כי כבר בשנת
21 1955 החלו אצל המנוח בעיות נפשיות. המנוח אושפז בשנת 1955 למשך כחודשיים וחצי
22 בבית החולים הממשלתי בנס ציונה. במסמך זה ציין המנוח כי נפל בשבי, אך אין כל אזכור או
23 בירור שנעשה על ידי הצוות הרפואי לגבי שביו של המנוח. במסמך זה צוין כי המחלה החלה
24 אצל המנוח כשלושה חודשים טרם אשפוּוּו וכי התסמינים היו קושי לישון בלילה, מלל מרובה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

בפני כבוד השופטת עינת רביד, י"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ו"ע 818-05 ת"ה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום -ק.תגמולים

- 1 ומחשבות שווא. בסיכום המחלה צוין כי המדובר במצב של רמיסיה סוציאלית בלי ליקוי
- 2 מיוחד. בנוסף צוין בכתב יד האבחנה של SCHIZOPHRENIC REACTION
- 3 .PARANOID
- 4 45. בפני הוועדה הונח מסמך מיום 1.4.59 של בית תולים לחולי נפש מבת ים המופנה למשרד
- 5 הביטחון בו מצוין כי המנוח נמצא בטיפולם מ-15.1.58, הוא סובל מליקויים שאחרי מחלת
- 6 רוח וקיבל אצלם טיפולים שונים.
- 7 46. בנוסף הונח בפני הוועדה מסמך מיום 15.12.59 מאותו מוסד המופנה למשרד הביטחון, בו
- 8 מצוין כי במענה למכתבם הם ראו את המנוח ביום 25.10.59 וקבעו אצלו ליקויים בולטים
- 9 שלאחר תהליך פסיכוטי עם מחשבות שווא של גדלות ומחשבות פרנואידיות של יחס בקשר
- 10 לחבריו לעבודה, וכי לא הייתה לו ביקורת על מצבו הנפשי. וכי המנוח ממשיך קבלת טיפול
- 11 אמבולטורי במרפאתם.
- 12 47. כמו כן מהמסמכים אשר הונחו בפני הוועדה עולה כי אביו ואמו של המנוח הם אשר פעלו
- 13 וטיפלו בניסיון להכיר במנוח כנכה צה"ל, והם אלו אשר פנו בבקשות לגורמים שונים. במכתב
- 14 מיום 9.4.59 (נספח ר' לתצהירי המערערת) הוא מכתב אביו של המנוח, המופנה אל משרד
- 15 הבטחון אגף השיקום, אליו צורפו מסמכים בדבר מצבו של המנוח, והמציין כי פרטים על
- 16 הטיפול שניתן לו בקשר למחלתו יישלחו להם ישירות על ידי הרופא עצמו.
- 17 48. מסמך מיום 19.5.59 הוא מסמך של קצין תגמולים המופנה לאמו של המנוח, הגב' זימבול
- 18 אביגדור, בו מצוין "רצ"ב טופסי בקשה להכרת זכות נכה שעל בנך שמואל למלא ולהחזירם
- 19 אלינו. במידה ואינו מסוגל למלאם בעצמו נא מלאי אותם במקומו". (ההדרגה אינה במקור-
- 20 הוועדה).
- 21 49. מכתב נוסף הוא מכתב מיום 26.9.66 בו פנה אביו של המנוח, מרדכי אביגדור, לשר הביטחון
- 22 בבקשה להכיר במנוח כנכה צה"ל. במכתב זה מציין אביו של המנוח כי "התנאים בשבי פגעו
- 23 בו וכשחזר היה המצב הבריאותי פיזי ונפשי לקוי. כושרו, שהיה קודם מדרגה גבוהה ירד עד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

בפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ד"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

- 1 ששוחזר מהצבא בדרגת ב.ב.ת (בלתי כשיר תמידית- הוועדה) (נספח י"ד לתצהירי
- 2 המערערת).
- 3 50. במסמך שנשלח ביום 31.10.66 מלשכת השיקום אל קצין תגמולים (נספח י" לתצהירי
- 4 המערערת) צוינו הדברים הבאים : "...אמו של הנ"ל היא אם שכולה המוכרת ע"י לשכתנו
- 5 ומקבלת תגמולים. לפי דבריה מצבו הכלכלי של בנה קשה אינו יכול השיג עבודה מאחר
- 6 ובפנקס יוצא צבא רשום בכת (בלתי כשיר תמידית- הוועדה) ועקב מחלתו הוא אדיש ולא
- 7 אכפתי והיו צריכים ללחוץ עליו כדי שישכים למלא את התביעה. יתכן ויש מקום לדון בשנית
- 8 בתביעה לכתון האפשרות להכיר בו". (ההדגשה אינה במקור- הוועדה).
- 9 51. מהמסמכים מזמן אמת, שציינו לעיל, עולה, כי החל משנות ה- 50 החלו להופיע אצל המנוח
- 10 בעיות נפשיות, כאשר בשנת 1955 אושפז המנוח למשך חודשיים וחצי בבית חולים לחולי
- 11 נפש. עוד עולה מהמסמכים הנ"ל כי הוריו של המנוח פעלו עבורו בניסיון להכיר בו כנכה לפי
- 12 החוק. עוד נציין כי מעיון במסמכים עליהם חתום המנוח, עולה כי מסמכים אלו נוסחו בכתב
- 13 מסוג אחד, ונחתמו על ידי המנוח בכתב מסוג אחר, דבר המתק את גרסת המערערת כי המנוח
- 14 לא פעל בעניין וכי מסמכים אלו נכתבו עבורו והוא חתם עליהם.
- 15 52. בנוסף עמדו בפני הוועדה חוות דעתם של ד"ר מה נעים ושל ד"ר דן שרון אשר העידו לגבי
- 16 מצבו הנפשי של המנוח. נציין כי המקרה הנדון שונה ממקרים אחרים אשר נדונו על ידי
- 17 הוועדה בשל העובדה כי הערעור הוגש לאחר שהמנוח כבר לא היה בחיים וחוות הדעת
- 18 שנערכה בעניינו על ידי ד"ר מה נעים נערכה לאחר מותו של המנוח. בנוסף חוות דעתו של
- 19 ד"ר דן שרון בעניינו של המנוח נערכה, כאשר, לדעת ד"ר שרון, המנוח לא היה במצב בו ניתן
- 20 היה לערוך לו את המבחנים אשר הוא לרוב מבצע על מנת לקבוע האם המדובר באדם הלוקה
- 21 בתסמונת פוסט טראומטית, והיא התבססה על שיחות שנערכו עם בני משפחתו של המנוח.
- 22 53. על אף האמור נתנו אמון בעדותם של ד"ר מה נעים ועדותו של ד"ר שרון, אשר לא נסתרה על
- 23 ידי מומחה נגדי מטעם המשיב, לעניין מצבו הנפשי של המנוח.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

כפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ר"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

- 1 54. ד"ר מה נעים העיד כי לדעתו מחלתו של המנוח פרצה בין השנים 1949 ל-1955 (עמוד 12
- 2 שורה 9). באשר לשיעור נכותו הנפשית של המנוח ציין ד"ר מה נעים כי כאשר בתסמונת
- 3 הפוסט טראומטית יש סימנים פסיכוטיים אזי יש להעמיד הנכות על 70%, וכי היות ובמקרה
- 4 הנדון הוא אינו יכול לקבוע האם הנושא הפסיכוטי הוא נושא דומיננטי, שכן המנוח היה
- 5 במשך שנים ללא טיפול וללא תרופות וכי לא ידוע אם לא היו מצבים פסיכוטיים או שלא היו
- 6 אשפוזים פסיכוטיים, אז יש לקבוע הנכות בין 50% ל-70% (עמוד 14 שורות 37-43).
- 7 55. במקרה הנדון התייחסו המומחים לסיבות בגינן לא קיים תיעוד רפואי לאורך השנים באשר
- 8 למצבו הנפשי של המנוח. לעניין זה ציין ד"ר מה נעים כי המערכת הרפואית הגדירה את
- 9 המנוח כל פעם בצורה אחרת, כאשר המדובר ברמה רפואית מאוד ירודה והמנוח, אשר היה
- 10 חולה קשה לא קיבל שום סעד, משום שבחר לנטוש את המערכת הפסיכיאטרית וחי את חייו
- 11 מבלי לקבל עזרה (עמוד 14 שורות 37-44, עמוד 45 שורות 1-11). עוד ציין ד"ר מה נעים, כי
- 12 מצד אחד ניתן להניח כי המנוח לא היה פסיכוטי, שכן אם היה פסיכוטי הוא היה מתאשפז,
- 13 מצד שני העיד ד"ר מה נעים כי אם אדם הוא PTSD והמערכת הרפואית המתייחסת אליו
- 14 כעברייני (וזאת כשיש לב לכך שבאחד המסמכים הרפואיים צוין כי המנוח הוא פסיכופט) אז
- 15 זאת סיבה לכך שאדם לא פונה לטיפול (עמוד 17 שורות 22-39).
- 16 56. לעניין זה העיד ד"ר שרון כי הסיבה לכך שלא היה תיעוד רפואי לעניין מצבו של המנוח היא
- 17 כי פדויי שבי בניגוד לאוכלוסיות אחרות פחות פנו לטיפול וכי רופאי משפחה לא שאלו על
- 18 השבי שכן זה לא היה במודעות (עמוד 5 שורות 35-39). חיזוק לכך מוצאת הוועדה במסמכי
- 19 אשפוזו של המנוח משנת 1955, שאז ציין המנוח כי היה בשבי, אך אזכור זה לא זכה לבידור
- 20 מצד הצוות הרפואי שטיפל המנוח.
- 21 57. באשר לתפקודו של המנוח לאורך השנים בעבודתו ציין ד"ר מה נעים כי אצל אנשים הסובלים
- 22 מתסמונת פוסט טראומטית בדרגה קלה, יש כאלו אשר מצליחים, לפחות כלפי חוץ, לנהל
- 23 תיים רגילים (עמוד 5 שורות 38-41). באשר לכך כי המנוח עבד במשך 15 שנה באותו מקום
- 24 עבודה, השיב ד"ר מה נעים כי קשה ממרחק הזמן לקבוע את מידת הנורמטיביות של התפקוד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

בפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ו"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

- 1 וכי אין ספק כי על פי הדיווח הייתה ירידה משמעותית בתפקוד בהשוואה לתפקודו בגיל 18,
- 2 אך מסכים כי למנוח הייתה "רמה זו או אחרת" של תפקוד בעבודה (עמוד 9 שורות 16-18)
- 3 58. בעדותו התייחס ד"ר מה נעים לעבודתו של המנוח וציין את הדברים הבאים :
- 4 "אני אבהיר. היום אני רואה עבודת ניקיון, זה הבחור, זה האיש שעל פי הדיווח
- 5 לפני שהוא התגייס לצבא הוא היה בעצם עצמאי. הוא עסק בעבודות מוזאיקה.
- 6 והרוויח כסף הרבה יותר מבני גילו. וכמה שנים אחר כך כאשר הוא נישא ומביא
- 7 שלושה ילדים וסובל, על כל פנים לפי הדיווח של הילדים, ממצוקה כלכלית, הוא
- 8 לא מסוגל להיות עצמאי. הוא לא מסוגל לעבוד, הוא לא מסוגל או שאולי הוא לא, על
- 9 כל פנים הוא בוחר עבודה שיש בה שעות אחרות, זמנים אחרים, שיש בה מעט
- 10 בוסים, זה מסוג,
- 11 ש : הוא מצליח לשרוד,
- 12 ת : שנייה, זה מסוג העבודות שאנשים שנפגעים בוחרים בהם."
- 13 (עמוד 8 לפרוטוקול שורות 42-45, עמוד 9 שורות 1-5).
- 14 59. באשר לתפקודו של המנוח במישור החברתי והמשפחתי ציין ד"ר מה נעים כי המנוח לא
- 15 תפקד לחלוטין כאבא, כך למשל המנוח לא היה שותף לשולחן הסדר בפסח, שזו הפרעה קשה
- 16 בתפקוד (עמוד 12 שורות 38-42), וכי על פי הדיווח של ילדיו, המנוח לא תפקד כאבא ולא
- 17 כהורה וגם לא תפקד כבן זוג וגם לא במישור החברתי, וזה לא כי הוא לא אהב חברים, אלא כי
- 18 לא הייתה לו היכולת לשבת בחדר בתנאים של חברה מקובלת. וכך גם לעניין התפקוד שלו
- 19 בעבודה וזאת ביחס לפוטנציאל שלו טרם הגיוס (עמוד 13 שורות 26-31).
- 20 60. לעניין תפקודו של המנוח כאב העיד ד"ר שרון כי מבדיקה שערך ל- 78 פדויי שבי שאיכותן
- 21 ועוד 15, שהוא מטפל בהם, עלה כי סטטיסטית כמות הילדים המתלוננים על אבא מרוחק ולא
- 22 מצוי ריגשית, כפי שהעידו ילדיו של המנוח במקרה הנדון, הם אתוים "מבהילים" (עמוד 24
- 23 שורות 6-17).
- 24 61. באשר לכשירותו של המנוח לאורך השנים ויכולתו לטפל בענייניו העיד ד"ר מה נעים כי
- 25 המנוח לא טיפל בעצמו וקשה לו להאמין שהמנוח היה מסוגל לייצג את עצמו בהליכי משפט.
- 26 עוד ציין כי אם היה נשאל האם המנוח יכול לכתוב צוואה הוא מניח כי היה ממליץ למנות לו
- 27 אפוטרופוס, אך סייג זאת וציין כי זו אמירה שהוא אינו מוכן לומר אותה במאה אחוז (עמוד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

בפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ר"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהכ"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

- 1 18 שורות 11-15). נציין כי ד"ר שרון נשאל לעניין זה והשיב כי הוא אינו יכול לענות על
2 השאלה וכי אין לו הכלים לכך (עמוד 27 שורות 1-28).
- 3 62. ד"ר שרון העיד כי אם המנוח היה עושה פעולות מסוימות כגון, ניהול חשבון בנק, הליכה
4 לעירייה, הפקדת כסף, הרי אם עשה זאת בצורה יעילה כי אז הוא היה אומר שהמנוח היה
5 מסוגל לנהל את הדברים שלו (עמוד 28 שורות 43-7). לעניין זה הוסיף ד"ר שרון כי יפתיע
6 אותו אם יגלה כי המנוח ניהל את ענייניו הכספיים, את ענייני הבית, פרנסת המשפחה וכי עשה
7 זאת בעצמו, שכן במצב בו הוא אבחן אותו הוא היה צריך סיוע בנושאים שונים. הוא ציין כי
8 הוא אינו יכול להתייחס למצבו לאורך השנים (עמוד 29 שורות 1-11).
- 9 63. כאשר למצבו של המנוח הוגשו כאמור גם תצהירי בניו של המנוח. בתצהירו של יצחק
10 אביגדור צוין כי אביו חי בשולי החיים וכי היה עליו לפרנס את המשפחה משום שפניות סבו,
11 סבתו ודודתו לאגף השיקום כדי שיכירו בנכות הנפשית שלו בתוהו. על כן נאלץ אביו המנוח
12 לעבוד בעבודות דחק ועבד כפועל נקיון ואחזקה בקולנוע אסתר בתל אביב. עוד ציין יצחק
13 בתצהירו כי אביו ראה את עצמו שפל מדרגה לעומת העובדים האחרים והרגיש כמו עבד, וכן
14 היה חשדן ולא האמין לאיש. עוד העיד בתצהירו כי אביו היה מאוד עצבני, מתפרץ, רגון
15 וצועק בלי סוף, והיה אדם, אשר העצבים שלטו בו בכל רגע נתון. עוד ציין כי לאביו היה קשה
16 להירדם, היו לו נדודי שינה קשים וסיוטים. כאשר לתנאי השכי ציין, כי אביו סיפר על מקרה
17 בו החיילים המצרים הפשוטים השפילו וכיזו אותו ואת יתר השבויים, לעומת הקצינים שהיו
18 יותר אנושיים וכי פעם אחת אביו נאלץ להשתין בתוך נעל, לאחר שמנעו ממנו ללכת
19 לשירותים.
- 20 64. כאשר לכשירותו של אביו המנוח העיד יצחק בתצהירו כי אביו היה צל אדם ולא היה מסוגל
21 לטפל בענייניו וכי מי שטיפל בפניות לקצין תגמולים היו הוריו של המנוח ודודתו זפירה ז"ל.
- 22 65. עוד העיד יצחק בתצהירו כי בשנת 2003 ולאחר ששמע על עמותת "ערים בלילה" של פדויי
23 שבי ממלחמת יום כיפור פנה אליהם והם ייעצו לו להגיש התביעה. לקח לו חודשים לאסוף
24 את החומר, וזאת בשים לב כי במועד זה סבו, סבתו ודודתו נפטרו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

כפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ו"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום-תגמולים

- 1 66. בנוסף הוגש תצהירו של שרון אביגדור אשר צירף לתצהירו מכתב מיום 5.12.03 בו העלה על
- 2 הכתב את זכרונותיו באשר להתנהגותו החריגה של אביו וכן העלה על הכתב את דבריה של
- 3 אמו. בתצהירו ציין שרון כי מצבה של אמו, בעת החתימה על תצהירו, לא אפשרה הגשת
- 4 תצהיר מטעמה.
- 5 67. אשר להתנהלותו של אביו העיד שרון, כי לאביו היה חשבון, אשר בשנים האחרונות עבר
- 6 ניהולו לידי אחיו יצחק (עמוד 26 שורות 9-3) וכי במהלך השנים הוריו של המנוח ודודתו
- 7 זפירה הם אלו אשר עזרו בניהול החשבון (עמודים 26-27 לפרוטוקול, וכן עדותו של יצחק
- 8 עמוד 34 לפרוטוקול שורות 29-30). לעניין זה העיד יצחק כי היה לו חשבון ביחד עם אביו
- 9 שנים רבות, כ- 10-12 שנה (עמוד 34 שורה 34), והסיבה שנכנסו לחשבון של אביהם הייתה
- 10 בשל שלל סיבות ביניהן כי אביו לא היה יכול להגיע לבנק וכי לא היה מסוגל לנהל את ענייניו
- 11 (עמוד 44 שורה 16). עוד העיד יצחק בעדותו כי הוא זה אשר הגיש את התביעה עבור אביו
- 12 למוסד לביטוח לאומי בגין הסוכרת והאסטמה עליהן היה מוכר (עמוד 34 שורות 7-8).
- 13 68. כבר נקבע בפסיקה כי כתביעות נכים במסגרת החוק ייטה בית המשפט לפרשנות מרחיבה
- 14 לטובת הנכה ויקל עימו במידת הראיות הנדרשת להרמת נטל השכנוע (ע"א 55/69 קצין
- 15 התגמולים נ. דורית שפירא, פד"י כ"ג(1), 529; ד"נ 3/70 בוסאני נ. קצין התגמולים, פד"י
- 16 כ"ד(1), 637, 641) עוד קבעה הפסיקה כי אין להקפיד יתר על המידה בענייני ראיות
- 17 ופרוצדורה, אלא לפעול לגילוי האמת.
- 18 69. מכל העדויות אשר הונחו בפנינו, ואשר לא נסתרו על ידי המשיב, עולה כי המנוח לקה
- 19 במחלתו בסמוך לאחר שחרורו מהשבי. אומנם המנוח השתלב בשוק העבודה, אך בעבודת
- 20 כפיים פשוטה, והקים משפחה, אך אין בכך כדי לגרוע ממסקנתנו כי בשל המחלה תפקודו של
- 21 המנוח נפגע, וכי מהעדויות אשר הונחו בפנינו עלה כי המנוח נעזר באחרים לצורך התמודדות
- 22 עם נושאים שונים בחייו: ניהול חשבונות הבנק שלו נעשה על ידי משפחתו הקרובה, בתחילה
- 23 על ידי אמו ואביו ודודתו ולאחר מכן על ידי בניו של המנוח ותביעותיו למשיב וכן למוסד
- 24 לביטוח לאומי הוגשו על ידי קרובי משפחתו של המנוח. לעניין זה נציין, כי אנו מקבלים את

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959

בפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ר"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

- 1 עדותיהם של שרון ויצחק בעניינים אלו ואנו מוצאים אותן אמינות, וזאת כחיזוק למסמכים
- 2 הקיימים בתיק והמעידים כי אכן הטיפול בענייניו של המנוח נעשה על ידי בני משפחתו.
- 3 70. מעדותו של ד"ר מה נעים עלה כאמור כי שיעור נכותו של הנפשית של המנוח נע בין 50% ל-
- 4 70% נכות. עוד עלה מעדויות המומחים הרפואיים כי ספק אם המנוח יכול היה לנהל את
- 5 ענייניו בכוחות עצמו, כאשר לעניין כשירותו ציין ד"ר מה נעים כי הוא סבור כי אם היה נשאל
- 6 האם המנוח יכול לכתוב צוואה הוא מניח כי היה ממליץ למנות לו אפוטרופוס.
- 7 71. בנסיבות העניין אנו בוחרים לאמץ את קביעתו של ד"ר מה נעים, ולקבוע כי המנוח לא היה
- 8 בעל מסוגלות נפשית להגיש תביעה לקצין תגמולים ועל כן זכאי לתגמולים בהתאם לסעיף
- 9 18(ו) לחוק. בשים לב לקביעתנו לעיל (ראו סעיף 39 לעיל) אנו קובעים כי יש לשלם למנוח
- 10 תגמולים רטרואקטיביים החל משנת 1967.
- 11 72. במסגרת סיכומיה העלתה המערערת טענות כלפי התנהלותו של המשיב, אשר על אף שהודיע
- 12 כי הוא מושך מהתיק את חוות דעתו של פרופ' מסטר, הוא הותיר אותה בתיק הרפואי, דבר
- 13 אשר גרר ביקורת של בית המשפט המחוזי על התנהלותו של המשיב. לעניין זה נציין כי אנו
- 14 דוחים את טענות המערערת. המשיב יכול להודיע כי הוא מושך מסמכים מתיק הוועדה, אך
- 15 הוא אינו יכול להוציא מסמכים מהתיק הרפואי, גם מסמכים שאין הוא מתכוון להסתמך
- 16 עליהם ואף מסמכים הפועלים לרעתו של המשיב, מחויב המשיב להשאירם בתיק.
- 17 73. נציין כי בתיק ישב כחבר ועדה נוסף עו"ד שמואל בריצמן, אך בשים לב כי כמועד מתן
- 18 החלטה זאת אין עוד לעו"ד בריצמן מינוי בתוקף לוועדות הנכים, ניתנה החלטה זו על ידי יו"ר
- 19 הוועדה וד"ר עמנואל כץ בלבד.
- 20
- 21 סוף דבר
- 22 74. הערעור מתקבל כך שהמנוח זכאי לתגמולים רטרואקטיביים החל משנת 1967.
- 23 75. המשיב ישלם למערערת הוצאות חוות דעת רפואית עד לסך של 3,500 ₪ כנגד המצאת קבלה, וכן שכר טרחת עו"ד בסך של 3,000 ₪ בתוספת מע"מ כדין.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) חשי"ט-1959

בפני כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ר"ע 818-05 חיה אביגדור נ' משהב"ט-אגף השיקום -ק.תגמולים

1	76. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.				
2	77. התיק הרפואי יוחזר למשיב.				
3	78. המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.				
4					
5	ניתנה היום, ד' כסלו תשע"ה, 26 נובמבר 2014, בהעדר הצדדים.				
6					
7					
	<table><tr><td>עינת רביד, שופטת</td><td>ד"ר עמנואל כץ</td></tr><tr><td>יו"ר הועדה</td><td>חבר</td></tr></table>	עינת רביד, שופטת	ד"ר עמנואל כץ	יו"ר הועדה	חבר
עינת רביד, שופטת	ד"ר עמנואל כץ				
יו"ר הועדה	חבר				
8					
9					
10					
11					
12					

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ועדת ערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) חסי"ט-1959

בטוי כבוד השופטת עינת רביד, יו"ר

ד"ר עמנואל כץ, חבר

ריע 05-818 חיה אביגדור ג' משהכ"ט-אגף השיקום-ק.תגמולים

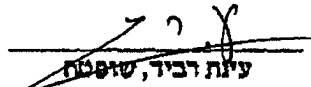
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12

76. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי חוץ 45 יום.

77. התיק הרפואי יוחזר למשיב.

78. המוכיחות תמציא ההחלטה לצדדים.

ניחנה היום, די כסלו תשע"ה, 26 נובמבר 2014, בהעדר הצדדים.

 עינת רביד, שופטת
 יו"ר הועדה

 ד"ר עמנואל כץ
 חבר